

Jaunie vokālisti muzicēs par godu operas

dīvai Alīdai Vānei

Trešdien, 11. oktobrī, plkst. 19:00 Ventspils Kultūras centra mazajā zālē Ventspils Mūzikas vidusskolas Vokālā nodaļa aicina uz koncertu, kurš veltīts novadnieces operdziedātājas Alīdas Vānes (1899–1969) atcerei.

Koncertprogrammu Ventspils Mūzikas vidusskolas Vokālās nodaļas audzēknēm Annijai Jēgerei, Gabrielai Gekai, Laurai Mitlerei, Magonei Pujēnai, Agnijai Kairišai, Katei Elzai Freimanei un Emīlijai Reiterei, palīdzējuši sagatavot vokālie pedagogi Gatis Poriņš un Rinalds Kandalincevs. Jaunās dziedātājas pavadīs pieredzējušie koncertmeistari Irina Kušnirenko, Endijs Renemanis un Liene Cīrcene.

Koncertu vadīs Ventspils Mūzikas vidusskolas mūzikas vēstures un teorijas skolotāja Dina Heidemane un tajā skanēs Latviešu un ārzemju komponistu skaņdarbi.

Alīda Vāne ir mūsu novadniece, kas dzimusi Sarkanmuižā, Tārgales pagastā, vēlāk kā bērns kopā ar ģimeni nonākusi ASV, Bostonā. Skolas laikā mācījies klavieru un vijoles spēli, dziedāšanu pie Bostonas profesora Viljama Vitnija. 1922. gadā Alīda Vāne dodas uz Milānu, kur studē pie Mario Vanco. Pēc izcilas debijas 1925. gadā Dezdemonas lomā Verdi operā “Otello” seko strauja karjeras augšupeja. 20. gadsimta 20. gados Alīda Vāne ar panākumiem iekaro Itālijas operteātrus Dženovā, Neapolē, Turinā, Boloņā, Palermo, Kremonā, Ferrārā, Triestē, Parmā u. c. 20. gadu beigās Vāne uz laiku atgriežas ASV, kur uzstājas Ņujorkā, Bostonā un Providensā. Savukārt 30. gados dziedātājas radošā ģeogrāfija ved atpakaļ uz Eiropu – Itāliju un Nīderlandi. 1935. gadā mākslinieci aicina pievienoties kādai vācu operas trupai viesizrādēs Dienvidamerikā – Argentīnā, Čīlē un Urugvajā.

Alīda Vāne pārvaldīja praktiski visu klasisko operrepertuāru, atskaitot krievu operas. Kopumā viņa iestudējusi 27 lomas Verdi, Maskanji, Pučīni, Boito, Guno, Masnē, Vāgnera u. c. komponistu operās.

1937. gadā Alīda Vāne atgriežas Latvijā, un Latvijas Nacionālajā operā uzstājas ar titullomām Verdi operā “Aīda” un Pučīni operā “Toska”. Publikas un kritiķu atsauksmes ir jūsmīgas. Jēkabs Graubiņš raksta: “[...] Viņas balsis ir īsts dramatisks soprāns, ar kupli skanošu zemāko reģistri un tīrām, spēcīgām augšām. Tā ir izglītota, izlīdzināta, skaisti plūstoša telpā, lielu dramatisku akcentu un kāpinājumu spējīga. Plaša dinamiskā amplitūda. Vānes dziedāšanas mākslu atbalsta arī lielas tēlošanas spējas: dzīva vaibstu un žestu spēle, temperaments, straujums, psiholoģisko situāciju izpratne. Divās Aīdas viesizrādēs A. Vāne mantoja izcilu piekrišanu.”

Latvijā Vāne arī sniedz koncertus, izpildot operu ārijas un duetus, kā arī latviešu komponistu dziesmas. Kopš 30. gadu beigām Alīda Vāne vairākkārt uzstājusies Ventspilī – ar solokoncertiem un kopā ar citiem māksliniekiem un orķestri.

Alīdas Vānes atceres dienas pasākumi Ventspilī tiek organizēti kopš 1994. gada. Idejas autore un aizsācēja ir Ventspils Mūzikas vidusskolas vokālā pedagoģe Māra Ferbere. Par dziedātājas dzīvi un radošo darbību ar lekcijām savulaik uzstājusies muzikoloģe un skolotāja Vaida Salmiņa. Notikuši seši Alīdas Vānes starptautiskie jauno vokālistu konkursi, kuru iniciatore un producente ir operdziedātāja un kādreizējā Ventspils Mūzikas vidusskolas pedagoģe Karmene Radovska.

Koncertu organizē Ventspils Mūzikas vidusskola, atbalsta Ventspils Kultūras centrs.